

IZBIRNI PREDMETI v šolskem letu 2024 / 2025

INFORMACIJE ZA UČENCE IN STARŠE SEDMIH, OSMIH IN DEVETIH RAZREDOV DEVETLETNE OSNOVNE ŠOLE

Spoštovani!

KAJ SO IZBIRNI PREDMETI?

Poleg obveznih predmetov mora osnovna šola za učence v zadnji triadi (7., 8., 9. razred) izvajati pouk iz izbirnih predmetov. Učenci jih izberejo iz ponudbe šole, lahko pa so enoletni, enoletni vezani na razred, triletni in triletni lahko tudi krajši.

Izbirni predmeti imajo sicer potrjen učni načrt, vendar se šolsko delo bolj prilagodi individualnim razlikam in interesom učencev. Omogočajo učencem, da poglobljajo in širijo znanja na področjih, ki ga zanimajo ter se zanje odločijo tudi z vidika nameravanega nadaljnjega šolanja. So priložnost, da učenci ob lastni izbiri teh predmetov poudarijo in razvijajo svoje močne strani in sposobnosti ter se pri njih dokažejo. Vsem izbirnim predmetom je skupno:

- da se učenci odločajo zanje v 7., 8., 9. letu devetletke,
- da so na urniku po eno uro na teden, tuji jezik pa po dve uri,
- da izbrani predmet za učenca postane obvezna sestavina njegovega urnika,
- da se ocenjujejo.

Izbirni predmeti se delijo na: **družboslovno-humanistični** in **naravoslovno-tehnični sklop**. Šola je po zakonu dolžna učencem ponuditi pouk najmanj treh izbirnih predmetov iz sklopa družboslovno-humanističnih predmetov in treh iz sklopa naravoslovno-tehničnih predmetov. Šola mora v sklopu družboslovno-humanističnih predmetov obvezno ponuditi: pouk tujega jezika, nekonfesionalni pouk o verstvih in etiki ter pouk retorike.

Kaj učenec izbira ?

Učenec izbere **dve uri** pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi **tri ure**, če s tem soglašajo njegovi starši. Učencem ni potrebno izbirati izbirnih predmetov iz obeh sklopov, to je iz družboslovno-humanističnega in naravoslovno-tehničnega. Lahko izbere vse ure iz enega sklopa.

Učenec ima možnost naslednje izbire in kombinacije:

- v primeru, da se učenec odloči za dve uri tedensko, ima možnost, da izbere dva enourna predmeta ali enega, ki traja 2 uri (tuj jezik je edini izbirni predmet, ki traja dve uri tedensko);

- v primeru, da se v soglasju s starši odloči za tri ure tedensko, pa ima možnost izbire v naslednjih kombinacijah: 3 predmete, če so enourni, oz. 2 predmeta, če je eden izmed predmetov dvourni in en enourni.

Učenec 7., 8., 9. razreda, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je **na predlog** staršev **lahko oproščen** sodelovanja pri izbirnih predmetih. Učenec je lahko v celoti oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih ali pa le pri eni uri tedensko.

S tako rešitvijo se želi navedene učence razbremeniti pri obveznem delu programa v osnovni šoli, vendar pa to ne pomeni, da učenec ne sme obiskovati izbirnih predmetov, če se sam tako odloči. Starši po junijskem roku za vpis v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto osnovni šoli **posredujejo pisno vlogo** (obrazec dobite v šolski svetovalni službi), ki ji priložijo potrdilo o vpisu njihovega otroka v glasbeno šolo z javno veljavnim programom. V vlogi navedejo, ali želijo, da je učenec oproščen pouka izbirnih predmetov v celoti ali le ene ure tedensko. Za učence, ki se v glasbeno šolo vpisujejo naknadno v avgustu, pa starši posredujejo vlogo najkasneje do 31. avgusta. O **oprostitvi** za posamezno šolsko leto **odloči ravnatelj**.

Oprostitev sodelovanja pri izbirnih predmetih se za posameznega učenca zabeleži v dnevniku in redovalnici oddelka. Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih, se iz teh predmetov ne ocenjuje, v spričevalu pa se v rubriko za izbirne predmete zapiše /oproščen/.

V celotni zadnji triadi ponujamo v prvem izboru več izbirnih predmetov, od katerih jih bomo glede na število učencev in oddelkov v prihodnjem šolskem letu lahko izvajali predvidoma 17. Učenci morajo zato v anketni list zapisati tudi nadomestni izbirni predmet, za primer, če se izbirni predmeti, za katerega so se najprej odločili, ne bo izvajal.

Spletno publikacijo je izdala za interno uporabo OŠ Cerkno
odgovorna oseba: Mitja Dežela
strokovna priprava gradiva: Janja Bašelj, Petra Mramor, Mojca Lipužič Moravec
ilustracije: Gregor Koželj

Cerkno, maj 2024

**IZBIRNI PREDMETI, KI JIH LAHKO IZBEREJO UČENCI, KI
BODO OBISKOVALI**

8. RAZRED.

- NEMŠČINA II. (drugi tuji jezik)
- FRANCOŠČINA II. (drugi tuji jezik)
- RAČUNALNIŠTVO – MULTIMEDIJA
- POSKUSI V KEMIJI
- LIKOVNO SNOVANJE II.
- VERSTVA IN ETIKA I.
- ŠPORT ZA ZDRAVJE
- SODOBNA PRIPRAVA HRANE
- RASTLINE IN ČLOVEK
- GLEDALIŠKI KLUB

IZBIRNI PREDMET: NEMŠČINA II. (drugi tuji jezik)

ŠTEVILO UR: 2 uri tedensko

RAZRED: 8.

VSEBINA/CILJI

Predmet je triletni in se izvaja od 7. do 9. razreda. Glavni namen predmeta je usposobiti učence za osnovno komuniciranje v tujem jeziku, ki je hkrati jezik naših sosedov in eden izmed jezikov, ki se množično uporabljajo v mednarodnih gospodarskih, turističnih in družbenih tokovih. Učenci spoznajo, da je znanje jezika nujno potrebno za povezovanje med različnimi kulturami, seznanjajo se z načinom življenja in kulturo dežel nemškega govornega področja. Usposablajo se za slušno in bralno razumevanje ter govorno in pisno izražanje v nemščini – zlasti v vsakodnevni govorni položajih. Spoznavajo kulturo in posebnosti različnih nemško govorečih skupnosti. Usposablajo se za osnovno praktično komuniciranje v tem jeziku (preko medmrežja, iskanja koristnih informacij s pomočjo dopisovanja, branja in razbiranja prospektov, informacijskih gradiv ...). Predmet je zlasti priporočljiv za vse tiste učence, ki želijo nadaljevati šolanje na srednjih šolah in gimnazijah, ki imajo v obveznem programu dva oz. tri tuje jezike, saj jim olajša učenje, ker tako že v osnovni šoli pridobijo temeljna znanja o tem jeziku. Učenje nemščine povezujejo z že pridobljenim znanjem še enega germanskega jezika – angleščino. Pri učenju uporabljajo predpisani učbenik in delovni zvezek, poleg tega pa v šoli še dodatna gradiva (avdio- in videokasete, nemške revije, računalniške programe, slovarje ...).

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Pri predmetu se preverja in ocenjuje slušno in bralno razumevanje nemških besedil, primernih za to starost in nivo učenja, sposobnost uporabe jezikovnih zakonitosti (slovnice) ter bogastvo in ustreznost rabe besedišča.

Učenci pišejo kontrolne in šolske naloge, preverja in ocenjuje pa se tudi govorne sposobnosti (ustno spraševanje). Razen tega učenci dobijo ocene tudi za druge samostojne izdelke, za katere se vnaprej dogovorimo (npr. projektne naloge).

VKLJUČEVANJE V PREDMET OD 7. DO 9. RAZREDA

V predmet se učenci vključijo v 7. razredu in nato učenje praviloma (razen, če se kdo premisli) nadaljujejo do konca 9. razreda. Vključevanje v predmet je kasneje možno le, če so učenci znanje, ki so ga sošolci usvojili pri pouku, pridobili kje drugje na kak drugačen način, tako da bodo lahko sledili nadaljevanju učenja na isti ravni skupaj s sošolci.

POSEBNOSTI PREDMETA

Pri predmetu je ob koncu triletnega učenja organizirana ekskurzija v eno izmed dežel nemškega govornega področja, ko učenci obišejo zanimive kraje ter različne kulturne ustanove, kjer »na licu mesta« spoznavajo deželo,

IZBIRNI PREDMET: FRANCOŠČINA II. (drugi tuji jezik)

ŠTEVILO UR: 2 uri tedensko

RAZRED: 8.

VSEBINA/CILJI

Predmet je triletni in se izvaja od 7. do 9. razreda. Glavni namen predmeta je usposobiti učence za osnovno komuniciranje v enem temeljnih jezikov Evropske unije.

Učenci:

- spoznajo vlogo in razširjenost francoskega jezika po svetu
- razvijajo občutljivost za glasovno podobo francoskega jezika
- razumejo preprosta besedila in sporočila v francoskem jeziku
- oblikujejo preprosta govorna sporočila, pesmice in besedila v francoskem jeziku
- spoznajo osnove francoskega pravopisa
- urijo svoje slušne, bralne, govorne in pisne sposobnosti izražanja v francoskem jeziku
- spoznajo bogato kulturo francosko govorečih držav, s poudarkom na Franciji
- spoznajo tradicionalne francoske jedi in se naučijo pripraviti kakšno izmed njih
- spoznajo znamenitosti in čarobnost glavnega mesta Francije - Pariza

Pouk francoskega jezika poteka po predpisani učni metodi, ki jo sestavljata učbenik in delovni zvezek s priloženimi zgoščenkami in DVD-ji.

Učenje francoskega jezika je postalo zelo razširjeno tudi po slovenskih gimnazijah, kjer imajo dijaki priliko nadgrajevati že pridobljeno znanje in dobra podlaga v osnovni šoli vsekakor pomeni tudi lepo popotnico za nadaljevanje učenja.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Učenci pišejo tri do štiri kontrolne naloge. Dvakrat letno bodo tudi ustno ocenjeni (ustno spraševanje), pri čemer bo poudarek na sposobnosti komunikacije, lepe izgovorjave ter ustreznega reagiranja na sogovornikov govor oziroma njegova vprašanja. Učenci so ob vnaprejšnjem dogovoru lahko ocenjeni tudi za druge izdelke, kot so kratki spisi, projekti ali kratki govorni nastopi oziroma preprosta igra vlog.

POSEBNOSTI PREDMETA

Pouk je obogaten z izdelavo plakatov, poslušanjem francoske glasbe, z igrami in kvizi, brskanjem po francoskih spletnih straneh, v primeru velike uspešnosti in delavnosti učencev pa tudi z nastopom na tradicionalni frankofonski prireditvi v Kranju ter z obiskom Francoskega inštituta v Ljubljani.

IZBIRNI PREDMET: **RAČUNALNIŠTVO – MULTIMEDIJA**
ŠTEVILO UR: **1 ura tedensko**

RAZRED: 8.

VSEBINA/CILJI

Učenci:

- naštejejo različne medije za predstavitev informacije in primere, kjer jih uporabljamo,
- razložijo, zakaj je multimedijaska predstavitev informacij bolj kvalitetna od monomedijske,
- naučijo se posredovati informacijo z več mediji: animacijo, zvokom, sliko, besedilom, video posnetkom, pri čemer celotno dogajanje krmili računalnik,

- naučijo se uporabiti slikovne, zvočne in druge podatke iz omrežja internet, jih ovrednoti in smiselno vključi v svojo predstavitev.

Večino časa je namenjenega izdelavi računalniške multimedijske predstavitve, pri čemer uporabljamo program PowerPoint. Ker je multimedija sestavljena iz slik, zvoka, animacij in besedila, namenimo veliko časa slikam. Tu se srečamo s skeniranjem, digitalnim fotografiranjem, iskanjem slik prek interneta. Slike ovrednotimo in programsko obdelamo. Nekaj časa namenimo osnovam zvoka in glasbe. Učenci izdelajo multimedijsko timsko projektno nalogo, ki jo predstavijo.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Pri predmetu dobijo učenci eno ustno oceno in eno oceno izdelka. Pri ustnem ocenjevanju vrednotimo uporabo znanja in razumevanje osnovnih zakonitosti uporabe računalnika, uspešnost vrednotenja in zagovarjanja uporabljenih postopkov in samostojnost pri uporabi računalnika. To ocenjevanje se izvede z razgovorom med izdelavo izdelka. Pri ocenjevanju izdelka ocenjujemo:

- kako učenec obdeluje in kodira podatke z računalnikom,
- pripravi in izvede predstavitev izbrane informacije,
- vrednoti uporabljene podatke in razlaga dobljene rezultate,
- zagovarja predlagane rešitve in tolmači uporabljene postopke.

POSEBNOSTI PREDMETA

Delo poteka v računalniški učilnici OŠ Cerčno.

IZBIRNI PREDMET: POSKUSI V KEMIJI

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 8.

VSEBINA/CILJI

Učenci lahko na zanimiv način utrdijo, dopolnijo in poglobijo znanja, spretnosti in veščine, ki so jih pridobili pri pouku kemije;

- razvijajo spretnosti in veščine za varno in učinkovito delo s snovmi, eksperimentirajo in raziskujejo;
- urijo se v osnovnih tehnikah in operacijah laboratorijskega in terenskega eksperimentalnega dela;
- pri tem predmetu se razvija in pogloblja znanje naravoslovne pismenosti, osnove znanstvenega, kompleksnega mišljenja, različne spretnosti in veščine ter povezovanje teorije s prakso.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Učenec je ocenjen iz praktičnega izvajanja eksperimentov, ki jih zna dokaj samostojno pripraviti in rezultate poskusov tudi pojasnjevati.

POSEBNOSTI PREDMETA

Jedro izbirnega predmeta *Poskusi v kemiji* predstavljajo eksperimenti v vsej svoji celovitosti.

IZBIRNI PREDMET: LIKOVNO SNOVANJE II.

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 8.

Vsebina:

Predmet likovno snovanje II dopolnjuje vsebine predmeta likovna umetnost v osmem razredu.

Učenci se bodo naučili in spoznali:

- likovni prostor,
- vidno ravnotežje,
- gibanje točke in črte,
- glasbo kot likovni motiv,
- umetniško grafiko,
- uporabno grafiko,
- umetnost oblikovanja prostora,
- scenski prostor.

Cilji:

- Učenci razvijajo opazovanje, predstavljalnost, likovno mišljenje, likovni spomin in domišljijo,
- razvijajo interes za različne oblike likovne dejavnosti,
- bogate in ohranjajo zmožnost za likovno izražanje,
- usvajajo elementarna znanja likovne teorije in ostrijo čut za likovne vrednote,
- se seznanjajo z likovnimi izrazi in se usposablajo za njihovo samostojno uporabo,
- ob rokovanju z različnimi materiali in orodji razvijajo motorično spretnost in občutljivost,
- z oblikovanjem prostorov in kiparskih volumnov razvijajo kiparski odnos in občutenje likovnega prostora,
- se seznanjajo z razlikami in povezavami med vizualnim in likovnim svetom,
- razvijajo likovno-izrazne zmožnosti in ustvarjalnost,
- ob likovno dejavnem delu bogatijo emocionalne, socialne in estetske osebne kvalitete,
- ob ozaveščanju čustev razvijajo čut za lepo,
- spoznavajo vlogo in pomen vizualnih komunikacij v ožjem in širšem okolju,
- razvijajo zmožnost doživljanja lepote v naravi in umetninah,
- razvijajo odnos za likovne stvaritve, nacionalne in splošne človeške likovne kulturne dediščine,
- razvijajo zmožnost oblikovanja meril za kritično vrednotenje lastnih del, del vrstnikov ter stvaritev umetnikov,
- razvijajo zmožnost razumevanja različnih medijev vizualne kulture in zmožnost vrednotenja uporabnih predmetov ter likovne problematike v okolju,
- razvijajo čut za urejeno delovno okolje.

Preverjanje in ocenjevanje znanja:

Ocenjevanje je številčno na podlagi kriterijev ocenjevanja, ki vključujejo tudi učenčevo delo, oziroma napredek posameznega učenca.

Posebnosti predmeta:

Občasno pouk izven učilnice likovne vzgoje ter ogled razstave v kolikor je to mogoče.

IZBIRNI PREDMET: VERSTVA IN ETIKA I.

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 8.

VSEBINA/CILJI

Obvezno izbirni predmet *Verstva in etika* učencem ponuja možnost, da razširijo, dopolnijo, diferencirajo in problematizirajo znanje, ki ga o verstvih in etiki dobijo pri obveznih skupnih predmetih. Cilji predmeta so, da učenci:

- pridobivajo in pridobijo objektivno znanje in razgledanost iz obravnavanega področja;
- razvijajo nagnjenja in sposobnosti za oblikovanje zavesti o samem sebi, svoji identiteti, svojih ciljih, zmožnostih in mejah;
- razvijajo sposobnost razumeti druge ljudi, z njimi sodelovati, biti solidaren in pripravljen sporazumno reševati konflikte;
- razvijajo možnosti etične presoje in pripravljenosti za (so)odgovornost zase, za druge ljudi in naravo;
- spoznajo vlogo verstev pri oblikovanju različnih civilizacij, posebej krščanstva pri razvoju evropske kulture in oblikovanju slovenskega naroda;
- pridobijo znanje, da lahko kritično in konstruktivno vstopijo v sodobno družbo.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Pri predmetu se bo preverjalo in ocenjevalo učenčevo znanje, razumevanje, sposobnost argumentacije in podobno. Preverja in ocenjuje se pisno, oceni pa se tudi sodelovanje.

POSEBNOSTI PREDMETA

Pri tem predmetu je zelo pomembno sodelovanje v pogovorih in projektne delu ter pri igranju vlog.

IZBIRNI PREDMET: ŠPORT ZA ZDRAVJE

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko, nekatere vsebine je potrebno izvesti v strnjeni obliki

RAZRED: 8.

VSEBINA/CILJI

Šport za zdravje lahko izberejo učenke in učenci ne glede na športno predznanje, telesne značilnosti ali gibalne sposobnosti in ne glede na dejstvo, da se morda že sami ukvarjajo s športom zunaj šole.

Predmet je namenjen nadgradnji tistih vsebin redne športne vzgoje, s katerimi lahko pomembno vplivamo na zdravje in dobro počutje.

Cilji predmeta so:

- telesni razvoj gibalnih in funkcionalnih sposobnosti,
- osvajanje in izpopolnjevanje različnih športnih znanj,
- seznanjanje s teoretičnimi vsebinami,
- prijetno doživljanje športa, oblikovanje in razvoj stališč, navad in načinov ravnanja.

Predmet je namenjen tistim, ki jih zanima:

- kaj pomeni biti v dobri kondiciji,
- kako se telo odziva na športno dejavnost,
- zakaj je tako pomembno, da pijemo dovolj tekočine,
- zakaj je srčni utrip pri izvajanju angleškega valčka drugačen kot pri igranju nogometa ali pri teku,
- kakšna je primerna hrana pri različnih aktivnostih.

Odgovore lahko učenec odkrije sam z izpopolnjevanjem športnih znanj pri:

- odbojki
- nogometu
- atletiki
- rokometu

- plavanju
- košarki

Vse to in še več pri predmetu »ŠPORT ZA ZDRAVJE«.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Športni pedagog vse leto spremlja in vrednoti učenčev telesni, gibalni in funkcionalni razvoj, stopnjo usvojenosti različnih znanj, osebne športne dosežke, prizadevnost in trud, ki ga učenec vloži v delo. Ocena predmeta je številčna.

IZBIRNI PREDMET: **SODOBNA PRIPRAVA HRANE**

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko ali 2 uri vsak drugi teden

RAZRED: 8.

VSEBINA/CILJI

Pri izbirnem predmetu Sodobna priprava hrane se učenci učijo o prehrani z vidika zagotavljanja in varovanja zdravja. Spoznavajo pomembnost varne, varovalne in zdrave prehrane. Učijo se načinov priprave hrane.

Cilji predmeta so, da učenci:

- razvijajo sposobnosti za preudarno odločanje o lastni prehrani predvsem v zvezi z zagotavljanjem zdravja;
- nadgrajujejo vsebine, ki so jih pridobili pri rednem pouku gospodinjstva;
- poglobljajo znanje v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah;
- razvijajo individualno ustvarjalnost.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Predmet ima številčno oceno (1-5). Kriteriji so oblikovani na osnovi predpisanih standardov znanja in veščin. Ocenjuje se teoretično znanje in praktično delo.

POSEBNOSTI PREDMETA

Dve tretjini časa (20 ur) je v učnem načrtu predvidenih za praktično delo. Število učencev v skupini je 12 do 15. Delo poteka v učilnici za gospodinjski pouk. Skoraj vsako leto organiziramo tudi ekskurzijo, kjer so učenci neposredno prisotni pri proizvodnji, predelavi, postrežbi ali uživanju hrane. Primer: pekarna, hotel, tematske delavnice,...

IZBIRNI PREDMET: RASTLINE IN ČLOVEK

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 8.

VSEBINA/CILJI

- Učenci poglobijo in razčirijo spoznanje o soodvisnosti živali od rastlin.
- Učenci spoznajo tudi pomen rastlin v človekovem življenju in izoblikujejo pozitiven odnos do njih.
- Prav zaradi uporabnosti rastlin je človek mnoge od njih prenesel v svoj dom ali v svojo bližino in vzgojil številne nove sorte.
- Učenci spoznajo, da je veliko rastlin v Sloveniji ogroženih zaradi človekovega nerazumnega delovanja, kar pomeni siromašenje narave in okolja.

PREVERJANJA IN OCENJEVANJE ZNANJA

Znanje preverjamo in ocenjujemo na različne možne načine. Učenci ob pomoči učitelja pokažejo čim večjo ustvarjalnost, npr.: izdelajo *samostojne naloge*: najljubša rastlina, njena monografija; *projektne naloge*: zdravilne rastline, začimbnice; projekte na temo žlahtnjenja in umetnega izbora; ali pa se usmerijo k okrasnim rastlinam.

POSEBNOSTI PREDMETA

V ospredju predmeta je delo na terenu, projektno delo, samostojno delo, delo v rastlinjaku ali šolskem vrtu.

IZBIRNI PREDMET: GLEDALIŠKI KLUB

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 8.

GLEDALIŠKI KLUB Gledališki klub je izbirni predmet, ki nadgrajuje predmet slovenščina. Namenjena mu je 1 ura tedensko (35 ur letno). Predmet upošteva interese učencev in jih seznanja z značilnostmi drame ter gledališča. Njegova vsebina so predvsem dramska besedila, elementi in celota gledališke predstave. Gledališki klub se povezuje tudi z drugimi predmeti, predvsem z likovno, glasbeno in tehnično vzgojo, literarnim klubom, šolskim novinarstvom ter vzgojo za medije.

Zakaj bi izbral/a gledališki klub?

Ker ti je všeč nastopanje in se želiš pri tem naučiti kaj novega.

Ker rad/a bereš besedila, ki so razdeljena na vloge.

Ker te pritegnejo gledališke predstave.

Ker si ustvarjalen/a.

Ker rad/a sodeluješ v skupini.